

«Gor. Tiskarna» A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

(Večerno izdanje.)

Naročnino in oglasje je plačati loco Gorica.

(Dalje pride.)

ljeni sokolski „Na zdar!“ in „Slava!“ — a br. Slukov se je moral zopet prikazati, da je sprejel v zahvalo in priznanje lovorov venec. Tu se je videlo, kako ljubijo Sokoli svojega Slukova!

Ni se še dobro poleglo živahno vrvenje po gledališču, že se oglasi zvonec in zastor se dviga.... odgrniva nam prekrasno živo sliko v pestrih barvah in čarobni luči. „Za praporom sokolskim!“ je bilo dano geslo, ki je našlo v tej zivi sliki najkrajše razlago.... Na belih podstavcih smo videli poprsja velikih Sokolov Fugnerja in Tyrša, — med njima na povišenem mestu sta se sklanjali k njima dve krasni ženski postavi, spuščaje jima zaslužna venca na glavi, pred-očujoči tako genija, kako proslavlja zasluge dveh prvih sokolskih boriteljev. Pod obema dražestnima genijema je klečal mladostni junak, ki je uprav raztrgal okove z rok. Cela ta skupina je bila obrobjena s cvetjem, ozadje pa je krasila bogata draperija, pritrjena na veličastnem stebriču, pod katerim so se zgrnili Sokoli v pestri skupini. Nad celo to živo skupino je plavala v zraku alegorijska postava, ki kliče z rogom junaske Sokole na shod. V drugi roki dviga znak kraljevstva češkega. Vse prostranstvo so napolnili Sokoli s prapori, s katerimi so se klanjali. V ospredju je bilo nekaj Sokolov tudi v telovadnem kroju, v ozadju pa na konjih. In dalje v dolini je bila glava pri glavi, nad njimi so vihrale zastave in se majale čepice..... Ta slikoviti, veličastni prizor je prikoval vse občinstvo kakor začarano na svojih sedežih. Zopet in zopet se je moral dvigniti zastor in ploskanja ter „Slava“ in „Na zdar!“ klicem ni hotelo biti konca ne kraja. — To divno živo sliko je sestavil akademski slikar in scenograf narodnega gledališča g. Karel Štampfer. Slava mu!

Na to je bil kratek presledek. Po skupinah, najprej Črnogorci, potem Hrvatje, Bolgarji, Slovenci itd. smo šli v kraljevsko ložo, ki je zares nekaj krasnega, dragocenega. Intendant g. dr. Herold nam je razkladal alegorijske slike Brožikove in Hynajsove. Hvala mu!

Na to je sledilo prvo dejanje narodne opere „Pohlavci“. Libreto je po velikem romanu enakega imena, ki je izšel tudi že v slovenskem prevodu. Godbo pa je zložil g. Karel Kovačovic. Premiera je bila 28. aprila 1898., ko je dosegla svojo slavno zmago, katere je vredna. Češki narod sme biti ponosen na to novo veliko delo domačega ustvarjajočega duha na visku umetniške slave.

Ko smo zapuščali hram umetnosti, je vspametela cela ogromna stavba v nešteti elektriskih žarnicah v treh slovanskih barvah; mogočna kupola je daleč, daleč tje do vidnokroga oznanjala rodoljubnim srcem, da je minul prvi slavnostni nastop ob IV. vsesokolskem shodu. — Na to smo šli na Zofinji ondi zraven (otok na Vitavi), kjer je mrgolelo občinstvo. O tem drugič.

V nedeljo 30. junija so predstavljali na čast Sokolom Smetanovo opero „Dalibor“. Gledališče razprodano. Sokoli, katerih je bilo prav veliko navzočih, so bili kar očarani, kajti redke je bil poprej tako srečen, da je videl in slišal tako slovansko opero. Zadovoljnost, katero čuti človek ob taki priliki, je dragocen spomin za vse čase. —

DOPISI.

Iz Bolca, 29. julija 1901. — (Klerikalna toli hvalisana „omika“.) Kako vzgojuje obče znani gospod kaplan Abram svoje pristaje, ne kaže le slučaj kler. preds. Miheliča, proti kateremu se ravno vrši obravnavna radi javnega nasilstva, marveč še premnogo drugih enakih, izmed katerih hočem opisati za sedaj le enega; prihodnjic pa, če bo trebalo, lahko kaj več.

Kakor vže povsod znano, je ruval kaplan Abram toliko časa proti gosp. nadučitelju, dokler ga ni z vednim izzivanjem prisilil, da je odstopil od orgljanja. Na njegovo mesto je privlekel s Kranjskega nekega organista, vstvarjenega prav po klerikalnem kopitu! — Ta klerikalni agitator je bil v nedeljo dne 28. t. m. zvečer prav po katoliško pijan, in v svoji sladki ginjenosti si je dovolil že v neki gostilni marsikaj, kar ni bilo umestno in tudi ne na pravem mestu — ali kaj se hoče, klerikalcem je „na katoliški podlagi“ marsikaj dovoljeno in vse — odpustljivo!

Ko so gostilno zaprli, je začel v svoji blaženosti — katero si je prisvojil gotovo

po vzgledu Abramovem — na cesti razsajati nad nekim delavcem in nekim od revme pohabljenim siromakom in ju pital z raznimi nesramnimi priimki! Ker sta mu omenjena dva nekaj ugovarjala, kar pa ni bilo klerikalnemu pobožnjaku prav, zgrabi prvo delavca, ga prekucne na tla in ga začne s pesmi in nogami obdelovati tako, da se je uni komaj zopet skobacal na noge. — Mislite, da mu je bilo to dovoli — nikakor; zgrabi še unega na ravno isti način, in to je trajalo nad 1 uro!

K sreči prikoraka po cesti občinski redar, kateremu ni bil nič kaj povseti ta prizor, zato je tudi poskrbel, da je odstranil klerikalnega razgrajalca — ali ta ni hotel odnehati; ko je redar ona dva spravljaj domov, se je vrnil, zaletal se v njiju in jih znova napadal, obdeloval, in če se ne motim, celo ranil onega pohabljenca. Le z veliko težavo je redar poskrbel za mir v tako poznuri!

Ha, g. Abram, kdo se vede surovo! Saj imamo dosti vzgledov, — da, še preveč! Hinavci!! Kdo je kriv, da je sedaj v Bolcu tolika napetost, toliko sovraštva in pretepov? Le sprašajte si vest, koliko je pridobila vera in morala, kar ste Vi v Bolcu? —

Dostavek. Ravno sedaj smo doznali, da je prej imenovani kler. preds. Mihelič obsojen radi javnega nasilstva, izvršenega na shodu pri Huberju, na 8 dni zapora in povrnitev sodnih stroškov! Obžalujemo le, da je prišel Mihelič tako daleč — ker je bil obče spoštovan in priljubljen rokodelce-obrtnik! —

Iz Koritnice pri Boven. — (Gospodu kaplanu Abram.) Po Vašem prizadevanju dobivam „Primorski List“.

Ker sem pa narodno-naprednega misljenja in sem tudi naročnik „Primorca“; ker sem bil dne 21. t. m. pri zaupnem shodu nar.-napr. stranke in sem se prepričal, da so vsi govorniki govorili čisto resnico in le dostojno branili svoje stališče brez hujskanja in blatenja drugih stanov, kar se pa pri Vašem shodu ni godilo; ker sem čital v 30. števi „Prim. Lista“ lažljivo poročilo o tem našem shodu in sem v nevarnosti, da s citanjem tako lažnjivega lista postanem tudi sam lažnik, prosim Vas, da ustavite pošiljatev tega lažnjivega lista na mojo osebo. Moj prijatelj, Vaš pristav, mi je pravil, da je bilo na Vašem shodu le kakih 60—70 udeležencev. Vi ste poročali, da jih je bilo 170. — Torej izbrisite „enojko-stotico“, potem se-le poveste resnico. —

12. t. m. j. bil pri nas sklep šolskega leta. Po sv. masi ste se proti meni izjavili in pretili s pestjo v zraku: „Zdaj, zdaj bo pa drugač!“! Prosim Vas, kaj ste s tem mislili? Odgovorite to tudi v „Prim. Listu“! Se že potrudim, da izvem! Mene pa pustite s svojimi prismođarijami v miru!

Andrej Mlekuž,
posestnik na Koritnici.

Z Vipavskega, 28. julija, 1901. — Bralno in pevsko društvo „Školj“ iz Šmarji je preteklo nedeljo napravilo izlet v Skrilje. „Bralno društvo“ v Skriljah je razobesilo slovenske trobojnice v čast doslemu društvu. Zares je to mlado, še komaj eno leto staro društvo časti in hvale vredno. Po vsej pravici smem reči, da se odlikuje od drugih sosednjih društev.

V Skriljah smo se kratkočasili s tem vrlim društvom nad 3 ure, potem jo pa mahujemo še h g. Vrčonu v Dobravlje na par butilk hladnega piva. — Povsod nas je društvo kratkočasil in navduševalo s krasnim ubranim petjem. V prvi vrsti moram izrekači čast gosp. učitelju Kavsu, kateri se je res pokazal, da ne spi na narodnem polju, ampak deluje za svoj narod in blagor svojih občanov. Gospod učitelj Kavsa je pokazal s tem društvom, da res deluje, da res napreduje. Ni le jih zvezbal v petju, ampak še nekaj drugega, kar bi bilo marsikje danes potrebno. To društvo šteje okoli 25 pevcev, kateri so res vzgled drugim mladencem.

Ako pogledamo v druge občine, kjer nimajo bralnega ali pevskega društva, tam so mladenci nezavedni, obnašajo se kot živinčje, namesto petja pa se čuje neko tulenje, neko rjojenje.

Dne 1. septembra je v Šmarjah veselica, takrat pokazimo čast društvu, čast učitelju Kavsu, kateremu kličemo danes: Živili! — Le naprej, naprej mladina, tebe kliče domovina!

Domače in razne novice.

Gg. naročnikom naznanjamo, da mesec avgust l. 1901. je tu, — sicer čas kislih kumar, ali mi jih moramo plačevati redno in vedno — draže. Trebamo torej: denarja, denarja, in zopet denarja! Gg. naročniki! pa so v prevelikem številu: nemarni, nemarni, in zopet nemarni! To dvojje pa ne gre skupaj, prej ogenj in slama! Zato prosimo, kogar to tiče, da izpolni svojo dolžnost!

Nov odvetnik v Trstu. — G. dr. Edvard Slavik je otvoril z današnjim dnem svojo odvetniško pisarno v ulici Molin piccolo 3.

Ja pel je, da ga prsti bolé. — Janez Mrcina je hlabro nadaljeval, po priliki tako, kakor smo povedali. V 55. števi je začel, v torek je izšla 60. števi. „Norica“, v vsaki po par sto vrst, a se ni konca. — Šele iz teh spisov smo razvideli, kakošen velikan je Janez Mrcina. Žal, da se vsem enako godi, tudi pristasi njegove stranke so ubogo malo vedeli tega, kar je pripovedoval. — Sirota se je res potrudil, da bi naslikal G. za groznega sovražnika „talnice“ itd. Kaj je v tem pogledu napisal, presega meje navadne človeške hudobije. Ne pade nam na um, da bi zavracali vse laži Ivana Mercine ter pobijali izrodke njegove domišljije, rečemo le to: Janez Mrcina, vi ste pisec teh člankov, če se uredništvo „Norice“ tudi stokrat zlaže po „katoliški“ morali, da to ni res, in napisali ste o sebi toliko hvale, da smrdite z Goč doli do Gorice, o Gab. pa je lažnjiva zapored vsaka vaša trditev! Človek, ki se je toliko predrznil, zasluži le zaničevanje! — Sicer na svidenje na drugem mestu!

Šolski Dom berači pri mestu podpore pod sramotnimi pogoji, do katerih nima nikake pravice. — „Corriere“ od torka je sporočil čudno novico, da je došla na mestni zastop prošnja društva „Šolski Dom“ za redno letno podporo, vsled katere bi se goriski Slovenci odpovedali izbojevanim pravicam do ljudskih šol na mestne troške. Mestni zastop je odbil to prošnjo. — Od kdaj pa ima onih par združbarjev, ki so si osvojili „Š. D.“, pravico, da govoré v imenu goriskih Slovencev? Odkod mandat, da smejo barantati s pravico, izbojevano že l. 1895. pred upravnim sodiščem? — Nerodni in neuki so, vse so zapackali, zdaj pa se barantajo v imenu Slovencev!

Pritožbe delavcev pri Vipavski železnici. — Pred kakimi 14 dnevi smo dobili z Vipavskega poročilo, da se postopa z našimi delavci pri Vipavski železnici jako trdo, da morajo delati dolgo vrsto ur za nizko plačo, katere pa še niso gotovi itd. Na to smo napisali par besed o tem v „Primorcu“, opozarjaje delavce, naj sklepajo s podjetniki in podpodjetniki pogodbe, obvezne obe strani, ter naj zahtevajo odločno, kar jim gre. Ali pozneje se je nam zatrdilo, da od več verodostojnih strani, da vseh pritožeb je krivo le podjetništvo.

Naš gosp. dopisnik pred 14 dnevi je pisal: Naši pridni delavci delajo, kakor so navajeni, prav vestno. Toda plača je pa v istini nizka; delajo od pete zjutraj do sedme zvečer. Delovodje pridno nadzirajo delavce in jih izkoriščajo, kar se da. S prva so slepili delavce celo, da delajo na akord, da so reveži čim več naredili. Potem pa so jim plačali umazano nizke cene. Tudi sedaj ne določijo v naprej dnin, ampak vsak dela, ne vedoč za koliko na dan. Po več dneh ali celo ob mesecu izve šele, da je služil ob svojem na dan po 1 gld., ali pa morda kak krajcar več. Zato pa se delavci večkrat vpro.... no, pa „kapo“ jih potem z obljubami potolaži, doloži par krajcarjev in od-slovi mlajube mu „zdržbarje“. Država je določila potrebno svoto za zgradbo, podjetniki tudi dobé denar, ali menda zele, da jim ostane ves v žepu itd.* Tako dopisnik pred 14 dnevi. Iz prvotnih stavkov že se da sklepati, da smo imeli prav, ko smo opozarjali na potrebo pogodbe, obvezne na obe strani. Le po taki pogodbi more biti jasno vse v vsakem pogledu. Ako pa jih skušajo podjetniki ali podpodjetniki opehariti za zaslužene novce, treba povzdigniti glas, kakor pritiče, solidarno vsi, in ako je kdo prepričan, da se mu le še krivica godi, je sodnija tu! Druga pota ni. Podjetnik prevzame od države delo, se pogodi za toliko in toliko do tega ali onega časa, pa je pogodba veljavna. Na delavce se tu nikdo ne ozira! Podjetniki jih nalove, kjer in kakoršne dobé, in plačujejo, kakor se vidi njim prav. Delavec je tu pravi suženj nasproti gospodarju! Ako hoče, delaj, ako nočeš, pa hodi! Le borba za vsakdanji kruh jih sili, da ostajajo ter se zadovoljujejo s pritožbami, ki ostajajo neuslišane! Kam se hoče pritožiti in koga bodo vslušali podjetniki, ako nočejo? Nikoga! Tu se občuti živo pomanjkanje široširne delavske organizacije!...

Včeraj smo dobili iz peresa uglednega moža v Vipavski dolini zopet pismo, ki potrjuje isto, kar je gori rečeno, kako se postopa z delavci, kako jih odiraj. itd. Ost pa je naperjena naravnost proti glavnima podjetnikoma, o katerih se izreka jako nepovoljno.

Ker je bilo torej več glasov, pismenih in ustnih, ki soglašajo v tem, da se postopa pretrdo z delavci, izvršujemo svojo časnikarsko dolžnost v tem, da opozarjamo prizadete, naj odpravijo vse nerednosti, ker to se lahko zgodi, da bodo delavci

zadovoljni in bodelo končano pravočasno! — Toliko danes!

Rodoljube po Vipavskem pa prosimo, da nam v tem pogledu se nadalje blagovolé poročati.

Sodba o „Pevskem in glasbenem društvu“. — „Edinost“ piše med drugim gledé petja na koncertu po razvilju zastave „Kola“ v Trstu tako-le:

„Kakor rečeno: mi ne moremo kritično presoјati nastopanja posamičnih društev. Ali dva momenta bi vendar radi povdarili. Po splošni sodbi strokovnjakov se je med vsem najbolj odlikovalo „Pevsko in glasbeno društvo iz Gorice“ pod spretnim vodstvom gospoda pevovodje Steléta; izbornost tega društva je tem znameniteja, ako pomislimo, da je še-le malo časa, odkar se je ustanovilo.“

Ne pristavljamo nič!

Klerikalna domišljija. — „Gorica“ je bila skrupalna članek o „Sol. Domu“, na kateri nismo nič odgovorili, ker se nam ni zdelo vredno. Kam bi pa prišli, ako bi hoteli odgovarjati na vse njene norosti. „Gorica“ je na to prijadrala z modro besedo: „molk potrjuje resnico!“ Ker smo mi molčali, je torej vse res, kar je „Norica“ klobasala. — Domišljijo imajo pa veliko, to moramo že priznati! — Pa tudi danes nič ne odgovorimo! Morali bi le ponoviti, kar smo že neštokrat povedali. — Kaj pa naj odgovorimo ljudem, ki trdè, da „Gorica“, „Prim. List“, „Narodna tiskarna“, „Centrifuga“ in vse sorodne združbarje imajo zavetišče v drugi hiši „Š. D.“ ter da plačujejo najemščino, — ter da se to ne pravi: zlorabiti „Š. D.“ v strankarske namene! — Mi pa pravimo: Vse te združbarije proč od „Š. D.“, vodstvo drugim rokam, potem bo vse v redu! Zakaj „kavci“ tega ne marajo? Zato ne, ker hočejo zlorabiti v strankarske namene, mi naprednjaki naj pa še pridno podpiramo! Še veliko preveč se to godi! Ako klerikalci tako delajo, naj tudi plačujejo, — tega pa ne marajo!

Temu se pa lahko opomora. — V „Edinosti“ citamo, da bratovščina sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu je bila prosila, da bi bila za njene ude slovesna tridnevna, s propovedjo, sv. maso in slovesnim blagoslovom, in slovenski delavci so hoteli praznovati god sv. Cirila in Metoda s pristopom k sv. obhajilu. Tržaška cerkvena oblast pa na pisano prošnjo še odgovora ni dala. —

Ali je ravno potreba ali ne, da slovenski delavci na tako pobožen način slave sveta slovanska apostola, ne bomo razpravljali, ali ako jih noče sveta rimsko-katoliška cerkev, ki je nezmotljiva, ako jim ne da niti odgovora, potem, nò potem ne ostaja pač nič drugega nego obrniti jej hrbet in k večjemu še povedati gladko obriti gospodi, kar in kakor jim pritiče. Čemu deklamovati, da naš narod sine pusti več jematih takih pravic! Radi tega ne pojde nikdo izmed slovenskih delavcev v Trstu v pekel, ako ni opravil pobožnosti na čast sv. Cirila in Metoda. Ako jih sveta rimsko-katoliška cerkev v svoji nezmotljivosti meče iz cerkve, čemu siliti nazaj vanjo? Čemu biti bolj rimski nego Rim sam, bolj papeški nego papež sam! Obrnite jim hrbet, — še klicali jih bodo! — Sveta unijatska cerkev pa tudi ni tako daleč strani! —

In pa potezanje za sveti post, proti kateremu se je baje pregressil „Slovenec“! — Tu pa res ne vemo, kaj bi rekli, ali bi krenili na smešno stran ali bi se spustili v začudenje! Nò, ali naj bo že kakorkoli, gotovo je, da ni prav nikake potrebe, braniti reči take vrste, ako gre proti njim „Slovenec“, glasilo ljubljanskega škofa!! —

Takih in sličnih stvari je veliko preveč v tržaški javnosti, zato toliko nepotrebne polemike in nesporazumljenja, toliko izgube časa s praznimi besedami, kateri bi se dal porabiti drugače vse plodonosnejše za delavske in druge sloje. — Čemu siliti vedno tje, kjer jih notejo — dober kristjan pa moli lahko tudi doma! — Ljudstvo treba poučevati, ne pa pehati ga pod noge rimsko-italijanske gospode, da mu dajajo brco na brco! Kdaj se vendar prav zavemo na to stran?!

Dr. Pečnik o mizarski zadrugi. — Znano je, kako žalostno vlogo so igrali naši „kavci“ nasproti mizarski zadrugi. Najprej so brili norce s prekmorsko trgovino, potem, ko se je ustanovila zadruga, pa so začeli svariti pred dr. Tumo, torej pred njim, kateri je v glavnem pripomogel, da se je sploh oživotvorila ta zadruga, ter svetovati mizarjem, naj le sami med seboj ostanejo in napredujejo, da ne bo škode, ako bo poleg dr. Tuma, k večjemu smejo vprašati za svet dr. Pečnika v Aleksandriji. Mizarji so se smejali budalostim na „katoliški podlagi“ v „Gorici“, kakor so pomilovali te „čiste rodoljube“ drugi, ki poznajo razvitek mizarske zadruge. Sedaj pa čuje še, kaj piše dr. Pečnik Andr. Gabršček:

Aleksandrija, dne 25. julija 1901.

Velečastiti gospod!

Slava Vam ter č. g. dr.-ju Tumi o lepem vspehu mizarske zadruge. Le tako naprej, stvar je v tiru, da boljši ni mogoč. Vspeh „M. Z.“ bo drugim strokam v vspeh-budo in v pouk. Ko se stvar v Solkanu ter v Trstu vtrdi ter spopolni, pride muzej pohištva s prodajalnici na drobno in debelo v kakem jutrovskega mestu sam po

sebi. To bo soha jeklena, soha kljubovalka vsem viharjem. Živeli duševni delovalci, slava mizarjem! Z odličnim spoštovanjem

dr. Pečnik.

Tako piše dr. Pečnik! „Kavci“, berite in sramujte se, da hočete pokopati vse, kar ne prihaja iz Vasih rok. To so res „čisti“ rodoljubi, namreč čisti pravega plodonosnega delovanja, ker za tako niso sposobni, pač pa za nagajanje in podiranje! Kaj jim mari korist obrtnikov!!

Morsko kopališče v Sesslanu (Sistiana) kneza Thurn-Taxisa je letos že prekrasno urejeno. Divni zaliv že sam na sebi je mikaven, miren kotiček ob morju; knez Thurn-Taxis je potrosil mnogo tisočakov, da je napravil ceste in drevorede, da je nasadil na tisoče dreves, ki vsa bujno rastejo. Kopališče za moske in ženske je prav ukusno prirejeno. — Restavracija tik morja je prostorna, ukusno prirejena z vsem modernim komfortom; cene so zmerne. — Tam blizu je tudi poštni urad. — K vsakemu vlakcu vozi omnibus, v Trst pa tudi parnik. — Letos je ondi tudi nekaj odličnih rodbin iz Ljubljane, n. pr. dr. Hudnikova. — Zeleti bi bilo, da bi se naši rojaki bolj oklenili teh kopelji, ki so na naših tleh. Ako se to zgodi, bomo imeli več pravice do dolžnega obzira v jezikovnem pogledu. — Slovenci se zgubljajo po raznih krajih, nikjer nimajo potem prave družbe, dočim bi se v Sesslanu lahko izborno zabavali.

Vikar Kos iz Opatjegasela je že znan prijatelj naprednjakov. Večkrat je že ta mož prav po načelih krščanske ljubezni privoščil kakemu naprednjaku vse drugo, le dobrega ne. Vendar je bilo nekaj časa sem mir z njim. Ali pretekli četrtek je čutil zopet potrebo, pokazati svojo sovražno naravo naprednjakom. V nekem pogovoru o letini, da bo dobra, ker je Bog dal dež, ni mogel zadržati Kos svojega posvečenega jezika, marveč bleknil je, da ko bi bil on Bog, bi ga ne dal deset let, seve naprednjakom. Verjamemo, da bi storil on to, ali po drugi strani je g. Kos preveč od Boga strani, da bi njegove besede kaj veljale! Zato ostanemo njegove želje edino le želje. Opajcem pa priporočamo tega prijatelja naprednjakov, katerim želi skozi deset let sušo, za — „eno dobro béro!“

V Dornbergu priredi dne 18. avg. t. l. ženska podružnica sv. Cirila in Metoda veselico z raznovrstnim zanimivim vspešdom, ki se objavi pravočasno. — Slavna društva se naprešena pri določevanju svojih veselice jemati na ta dan ozir.

Lažniki po poklicu. — Da se naši klerikalci ne sramujejo niti najpodlejših lažij, to je že dognana reč. Tu se eno. — Oni dan so pisali, da smo iz naše stranke pisali v „Information“, da ... se nam ne zdi več potrebno nasproti Italijanom naglašati narodno idejo. — In kaj je res? — Na klerikalno hujškarijo je ondi tako odgovorjeno: „Bezüglich der nationalen Gegensätze zwischen Ital. und Slov. ist sogar anzunehmen, dass ... eine scharfe Betonung des nationalen Elementes seitens der slovenischen Liberalen nicht nothwendig sein wird, und dass sich der Landtag auf Grundlage der fortschrittlichen Ideen bei ruhiger Arbeit ernsteren und grösseren Aufgaben widmen können wird.“ — Torej: je verjetno, da tega ne bo potreba, t. j. da Slovenci v deželni zbor dobimo to, kar nam ta more dati. — da se lahko skupno posvetimo večjim nalogam napredka! — Le farovski lažniki morejo tako nesramno biti resnici v obraz!

Za izlet čeških kolesarjev v našo slovensko kraje se je prvotni program nekoliko predrugačil. V nedeljo 11. avg. odidejo iz Prage do Dunaja; 12. avg. odidejo z Dunaja do Trbiža, od tam v Zabnico, na sv. Visarje, 13. avg. gredo čez Zabnico in Trbiž v Rabelj na Predel, nazaj v Trbiž, Belopeč, v Kranjsko goro; 14. avg. gredo na Dovje, v Mojsirano, v Vintgar, na Bled; 15. avg. z Bleda v Bohinj k Savici; 16. avg. v Kranj, Medvode, Ljubljana; 18. avg. izlete v Postojino. —

Naloga Slovencev je, da prirede se vernim češkim bratom časten vsprejem po prizadetih krajih.

Učiteljsko društvo za tolminski okraj bo imelo letosnji občni zbor dne 8. avgusta (v četrtek) ob 9. uri zjutraj v Kobaridu v šolskem poslopju z navadnim dnevnim redom.

Zgubljen. — Nekdo je zgubil na potu iz Volč v Gorico iz svoje suknje notes, v katerem so zaznamovane zanj važne reči. Kdor ga je našel, naj ga blagovoli oddati v našem uredništvu ali pa naznaniti svoj naslov, da povemo, komu naj ga izroči. Za to dobi primerno nagrado.

Droblj. — V nedeljo so se stopili v Pevmi. V pretepu so ranili 26-letnega Jos. Pintarja v prsi z nožem. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnišnico, ali ni nevarno ranjen.

Utonil je v Viškonu v Furlaniji neki starec, ko je hotel prebresti Torre. Prevrnil se je v vodi in utonil.

Razgled po svetu.

Potrditev ljubljanskega župana. — Cesar je potrdil izvolitev g. Ivana Hribarja županom stolnega mesta Ljubljane. Instalacija je določena na dan 3. avgusta t. l.

Deželni zbor istrski je imel 30. pr. m. zopet sejo v Koprju. Deželni glavar Campi-

telli je otvoril zborovanje ter konstatoval sklepčnost. Na to so volili zbornične tajnike, revizorje in različne odseke. Manjšina je želela spraviti v razne odseke le po enega člana, ali večina je prezrla popolnoma slovansko manjšino, in tako večino prebivalstva. Preditali so na to predloge manjšine ter izjavili, zakaj se udeležujejo sedanjega zasedanja. Deželni asesor dr. Chersich je čital resolucijo dež. odbora, da ne sprejme vladine ponudbe, gledé doklade na žgane pijače. Dr. Rizzi je hotel, da bi se takoj razpravljalo o tej resoluciji, in sicer nujnim potom, ali dr. Laginja je poučil grčpodo, da nujnih predlogov se ne more razpravljati, ako ne glasuje za nujnost $\frac{3}{4}$ navzočih poslancev, česar pa večina ne tvori. Vsa večina je pala pri tem v nekak čuden molk. — Predsednik je priznal, da ima dr. Laginja prav.

Potem je prišla na vrsto zakonska osnova glede učiteljskih plač in pravnih razmer učiteljev. Čitali so potem tudi nujni predlog Spincića v tem oziru. Dež. glavar je hotel, da Spincić odstopi od nujnosti svojega predloga, ter se bo o njem razpravljalo skupno z osnovo v glavni razpravi. Spincić se je pridružil temu, seveda v hrvatskem jeziku.

Tu pa je bila gornja galerija v ognju. Kričali so in vpili, da Spincić ni mogel spregovoriti par stavkov. Predsednik je dal sprazniti spodnjo galerijo, ki je bila mirna, na gorenjo se pa niti ozrl ni. Ta je kričala naprej, dokler je niso izpraznili. Ali se ni bilo miru. Sedaj je začela tuliti pa večina ital. poslancev, katerim pa je manjšina povedala par krepih v obraz. Na to je manjšina odšla iz zbornice, vsled česar je postala ista nesklepčna. Spremljali so manjšino s sklici: Fora i scavi!

Za jutri je določena zopet seja ob 10. uri dopoldne.

Tržaški škof Šterk je šel v Rogatec-Slatino zdraviti se. Tam pa je obolel jako nevarno, da se je bati najhujšega.

Jezuitje na Francoskem so sklenili, da se ne pokoré novemu zakonu proti redovnikom, marveč da se vsi izselijo. Kdo ve, koliko njih pride v Avstrijo!

Nemški carinski tarif. — Nemška vlada je razkrila svoj načrt novega carinskega tarifa, ki je obudil senzacijo ne le v Evropi, marveč tudi v Ameriki, kajti načrt kaže, da stopi Nemčija v gospodarski politiki v nov kurz. „Slov. Narod“ se bavi obširneje s tem tarifom ter pravi med drugim: Glasom tega tarifa hoče Nemčija vse dosedanje carine silno zvišati. Pradlaga se uprav kolosalno zvišanje carin na pšenico, ječmen, rž, oves, na les, jajca, maslo, živali itd., sploh na največje kmetijske proizvode in sicer na ravno tiste, katerih se največ v Nemčiji uvaža.

V Nemčiji sami je ta tarif naletel na najhujši odpor. Obrtni in delavski krogi se mu silovito ustavljajo. Delavci se upirajo, ker se jim s carinami živila silno podražijo, obrtniki se, ustavljajo, ker vedo, da bodo sedaj tiste države, na katerih proizvode se nalože velike carine, plačale to s tem, da bodo nemškim obrtnim izdelkom zaprle vhod.

Nemški oficijozni listi sicer namigavajo, da se utegne ta in ona določba carinskega tarifa še premeniti, ali to ne preminja dejstva, da se je, kakor svedoči ta tarif, Nemčija odločila opustiti politiko trgovinskih pogodb ter začeti carinsko vojno proti vsaki državi, katera se noče ukloniti nemškim agrarcem ugodnemu carinskemu tarifu.

Prva mej vsemi državami, ki tega ne more storiti, ako neče izkravati, je Avstro-Ogrska. Novi nemški carinski tarif je v prvi vrsti naperejen zoper nas. 48% vsega avstro-ogrškega eksporta gre v Nemčijo, 37% vsega importa prihaja iz Nemčije. Med tistimi produkti, ki jih Avstro-Ogrska eksportira v Nemčijo, zavzemajo prvo mesto kmetijski pridelki, tisti, na katere se hočejo naložiti največje carine.

Vodilni krogi avstrijski in še posebno ogrski so takoj spoznali velikansko nevarnost novega nemškega tarifa za našo monarhijo. To priča okolnost, da Ogrska, ki se je doslej na vse načine branila začeti pogajanja zaradi določitve avstro-ogrškega avtonomnega carinskega tarifa, ki bo podlaga novim trgovskim pogodbam z drugimi državami, je takoj opustila vsak upor in sedaj sama deluje, da se čim prej izgotovi avtonomni avstro-ogrski carinski tarif.

Avstro-Ogrska je dobila pač lepo plačilo za to, da je toliko let plačevala vse stroške za trozvezo, da je doprinala ogromnih žrtev, vsled katerih sta se mogla Nemčija in Italija neprimerno hitro razvijati ter ekonomično in politično utrjevati. — Danes pravi Italija: brez vinske klavzule ne bo trozveze; danes pravi Nemčija: brez zvišanja carin na kmetijske proizvode ne bo trgovinske pogodbe, ampak pride do carinske vojne. To žanje Avstro-Ogrska za svojo pripadnost trozvezi.

Krüger je odklonil posredovanje holandske kraljice Viljeline, katera se je obrnila do njega s predlogom, naj odstopi od zahteve popolne neodvisnosti Transvala ter se zadovolji z avtonomijo, v katerem slučaju izposluje ona konec vojne pri angleški vladi. — Krüger odpotuje baje v kratkem v Ameriko.

Crisp umira. Po današnjih poročilih je pričakovati smrt v najkrajšem času.

Szilagy, nekdanji ogerski minister in predsednik poslanske zbornice, je nagloma umrl po noči 31. pr. m. Vrnil se je iz Karlovih var v Budimpešto, šel po večerji v svojo sobo, v kateri so ga našli v jutro mrtvega. Pokojni Szilagy je bil markanten član ogerskih liberalcev.

Proti spravi na Moravskem. — Radi spravne gibanja na Moravskem se je vnela po čeških listih velika polemika. Nekateri so mnenja, da treba napraviti konec besnemu boju med Nemci in Čehi, ter da naj se volilna preosnova sklene tako, da dobe Nemci četrtino poslancev v deželni zboru, Čehi in veleposestniki pa tri četrtine. Drugi pa se protivijo tej spravi, zlasti radikalni listi nočejo slišati o njej ničesar.

Rusi proti Židom. — Ruska vlada je nedavno po daljšem posredovanju avstrijskega zunanjega urada dovolila, da smejo galiski obmejni Židje na ruska tla le proti zadostnim izkazilom. Sedaj je pa izšel od ruske vlade nov ukaz, ki obsega jako ostre naredbe zoper židovsko vsiljivost.

V Južni Afriki. — Lord Kitchener, poveljnik angleške armade v južni Afriki, se vrne domu na Anglesko. Njegovim naslednikom bo imenovan baje general Littleton, nečak pokojnega državnika Gladstona. Torej hočejo poskusiti srečo z novim poveljnikom, kar kaže, da se ni misliti na konec vojne.

Raznotero. — C. in kr. bojna avstrijska ladija „Marija Terezija“ je dospela v Taku, kjer ostane kakih 10 do 12 dni. Na ladiji je vse zdravo. — Sestanek abiturijentov na Susaku pri Reki je odložen na 5. 6. in 7. septembra. — Na železniškem tiru med Miramarom in Grljanom se je vstrelil v ponedeljek zvečer neki nepoznani elegantno oblečeni mož, star kakih 40 let. Kdo je, se ne ve. — Na Kastavščini v Zametu je šel krčmar Fran Udovičič v sosednjem krčmu, kjer je prišlo med njim in nekima bratoma Horst do pretepa; Udovičič je umrl na licu mesta valed dobljenih težkih ran. — Maroški sultan je dal zapreti svojega poslanca, ki je bil zdaj v Londonu in v Berlinu, ker je obljubil Angležem prevelike koncesije in ker je porabil baje preveč denarja. — V tork se je usmrtil v Pulju v hiši, kjer stanuje, poštni kontrolor Franc Leeb, star 40 let. Zapustil je neka pisma, v katerih trdi, da so ga preganjali, vsled česar se je usmrtil.

Narodno gospodarstvo.

BORZE in BORZNI POSLI.

Opisal Albert Žnideršič.*

(Dalje.)

Borzni posli z blagom.

Gospodarska stran trgovine zahteva, da se blago pravično razdeli med konsumente; v tem obstoji tudi riziko za trgovca, ker on mora pripeljati blago vedno na ono mesto, kjer ga potrebujejo, in v onem času, kadar ga potrebujejo. Stari trgovci so radi tega skrbeli, da jim bodo magacini vedno polni blaga; kjer pa to ni bilo mogoče, so poskrbele to državne oblasti, osnivaje državne in mestne magacine, katere so polnili z blagom. Med tem je zahteval ta način velike glavnice in vničen je bil v formi zgubljenih obresti eventualni dobiček posameznega trgovca, — našli so boljše metodo, kako bi polnili magacine z blagom. Začeli so skrbeti za blago na ta način, da so več mesecev pred faktično potrebo sklenili posel za blago, katero ni bilo ne zrelo, ne končano. Na podlagi tega delimo trgovske posle z blagom v več vrst. Odnosno likvidacije posla razlikujemo:

1. Posli s pripravljenim blagom, (Geschäfte in prompter Waare), — kjer se kupno-prodajni predmet mora izročiti kupcu prihodnji dan po sklenjeni trgovini.

2. Posli z blagom, katero je odposlano, (Geschäfte in rollender oder schwimmender Waare). Prodajalec mora v času sklepanja kupcije imeti v roki pismeni dokaz, tovarni list, ali konesman (connaissance), da je blago v resnici odposlano.

3. Posli z blagom, katero se ima nakladati v določenem času, (Geschäfte auf Verladen in einer bestimmten Zeit).

Omenjene tri vrste poslov sklepajo se vedno na temelju predloženih vzorcev.

4. Posli dobavni (Lieferungsgeschäfte) z blagom, katero prodajalec v času sklepanja kupcije v resnici nema v zalogi, marveč ga misli se le dobiti do časa, ko bi ga kupec rabil.

5. Ročni posli (Termingeschäfte), kateri prav za prav niso drugo, kakor dobavni posli. Pri ročni kupciji opredeljuje borzni statut vrsto in kupno prodajno količino blaga. Zahteva se, da vrsta blaga odgovarja točno borzni usanci, da je najmanjša prodajna količina „kup“ od 1000, 500, ali 100 q in da se samo višekratnik takšnega kupa sme staviti v promet.

Vsi posli se likvidirajo, kakor borza opredeljuje. Vse posle, izven ročnih, razrešavajo stranke direktno med seboj. Ročni posli se razrešavajo pri posebnih „uradih za obračunanje“ (Abrechnung- oder Arrangement-Bureau).

Prvi trije omenjeni posli se štejejo med efektivni promet borze, ker prodajalec blago v resnici izroči kupcu, dočim so do-

*) Predaval v „Goriški Čitalnici“ dne 26. jul. t. l.

bavni in ročni posli spekulativni, ker stranke računajo samo na dobiček, kateri je lahko doseči na razliki dnevne cene in one, katera bo v času likvidacije posla. Prodajalec torej, kateri sklepa dobavni ali ročni posel, nema blaga, katerega bi mogel izročiti kupcu; posel se torej sklepa: in bianco, — efektuiranje posla se mora odgoditi na stanoviti rok, kakor: medio (petnajstega), ultimo (zadnjega) ednega prihodnjih mesecev, — nadalje na: letni rok, na jesenski rok itd.

Ročni posli so efektivni, če se na ustanovljeni rok likvidira posel faktično z blagom; v nasprotnem slučaju so spekulativni, ker stranke likvidirajo posel z izplačilom razlike, katera nastane izmed pogojene cene in one, katera se pokaže na dan likvidacije. Tako so nastale od trgovine igre, katere so na borzah poznate pod imenom: agiotage (Börsen-Spiele, Wette).

Poprej so trgovci posredovali zameno blaga med producenti in konsumenti, ter je v preprodaji bila tudi njih korist. Dandanes iščejo dobiček največ v razliki cene na različnem tržišču in v različnih časih. Mnogi praktiki mislijo, da je način razrešenja posla v izročni in prejemku blaga zelo riskantna spekulacija, posebno če se misli na velike količine blaga. Importerji prekomorskega blaga sklepajo navadno s kupcem kontrakte za prodajo blaga in ga se le potem mislijo naročiti in kupiti v prekomorskih deželah.

Ako pregledamo statistiko o sklenjenih kupcijah na svetovnih borzah, se lahko uverimo, da število spekulativne trgovine stoji proti efektivni, kakor 20: 1. Na borzi v Berlinu je sodelovalo na pr. pred par leti okoli 250 trgovskih hiš, dokazalo se je pa, da 100 od njih niso imele nikdar ne magacina, ne zita v zalogi, ter so ti psevd-trgovci z žitom delali samo z diferenco na ceni. Letni promet je iznašal torej kakršnih 27 mil. hl, — a v Berlinu je v resnici prišlo samo dvajseti del in 19/20 je iznašala spekulacija „in bianco!“ In kakó se spekulira?

Špekulant mora skrbno zasledovati dogodke v produktivnih deželah in na različnih tržiščih; on zasleduje izvestja o lepem in ružnem vremenu, pretrešuje statistika izvestja o žetvah in setvah, ter jih primerja z vspehom prejšnjih let; on zasleduje izvestja o eksportu in importu blaga iz drugih dežel, spoznava množino sklenjenih efektivnih in spekulativnih poslov, promatra padanje in rastenje cene blagu. Potom mora vse to dovesti v sklad s političnimi prilikami, vzeti v poštev trgovske državne ugovore, nove ceste in kraje za prodavanje blaga in se le potem vstvarja svoje mnenje o aktualnih prilikah na tržišču, kombinira za prihodnost, — o torej spekulira! Pri tem pa je potrebno veda veliko razumnosti, duha, prakse — sreče!

Špekulant mora biti vedno pripravljen na vse mogoče slučaje pri kupciji. Če ravno se odloči, skleniti posel na podlagi najsigurnejših in najtočnejših računov, — mora vkljub temu biti pripravljen, da se mu posel lahko ponesreči, — pripravljen mora biti torej na zgubo. — Špekulant mora biti premožen in dober gospodar. Prej nego se odloči za kak posel, ne sme misliti na dobiček, ampak mora sam sebe prašati, koliko sme zgubiti. Kdor ne dela tako, pride kmalu ob svoje premoženje, če nema posebne — sreče!

Dandanes so pozabili ljudje, da je spekulacija podlaga pravega trgovskega posla in tolmačijo isto kot borbo za dobiček na različnosti cene. Ta način tolmačenja spekulacije je že star, takó da so se že v srednjem veku trudile države omejiti spekulacijo z izdajo raznih zakonov, — ali zastoj! V 17. veku je zabranila Holandija prodajo blaga „in bianco“, — ali ta zakon ni pomagal. Od tega časa so skušale države zapreči slabe strani spekulacije, dokler ni bil l. 1824. izdan v Holandiji prvi reglement za sklepanje spekulativnih in ročnih poslov na borzi; danes ga imajo že vse borze.

(Dalje pride.)

Goriška ljudska posojilnica je imela za mesec julij prometa K 217.800-58. Lani ob tem času ga je bilo le za K 154.759-98.

Vpliv električne luči na vegetacijo; — Decembra lani je opazoval Couchet na plantanah v Genfu v Švici, da so oni deli vršičkov, katere so obsevali zvečer žarki električne lampe, obdržali zeleno in gosto listje, dočim so bili drugi vršički že ob listje. Vpliv se je pokazal na mnogih plantanah najrazličnejših ulic in trgov jednako pospešljiv za vegetacijo. Listi so ostali dlje časa od drugih zeleni in vršički so se lepše in hitreje razvijali.

Bogatstvo Evrope. — V „Dictionary of Statistics“ je preračunano bogatstvo Evrope, katerega ima premičnega in nepremičnega 1175 milijard nemških mark (1 marka je približno toliko, kakor 1 krona in 18 ali 20 v.), premičnega kapitala samega je 500 milijard. Po deželah imajo tega bogatstva: Angleska 295, Francoska 247, Nemška 201, Ruska 160, Avstrija 103, Italija 79, Belgija 25, Holandska 22 milijard. Na posameznega človeka bi prislo povprečno: na Angleskem 5920, na Francoskem 5200, na Holandskem 3680, v Belgiji in Nemčiji 3120, v Avstriji in Italiji 2500, na Ruskem 115. Obtežitev narodnega premoženja po državnih izdatkih je največja v Italiji, namreč 23%, najmanjša na Angleskem 1%; v Avstriji 18%.

Književnost.

Ruska antologija. — Svoj čas smo že naznanili, da je izšla knjiga pod takim naslovom ter tudi navedli vsebino iste. Knjiga je našla že mnogo odobravanja, v „Slov. Narodu“ v podlistkih dne 25. in 26. pr. m. pa pišejo o književnih podjetjih naše „Goriške Tiskarne“ in o antologiji tako-le:

„Vestni literarni in sploh kulturni zgodovinarji Slovencev bodo morali posvetiti „Goriški Tiskarni“ poseben odstavek. Za prosveto slovenskega naroda, za prospeh domačega slovstva si je pridobila ta tiskarna že doslej neveljavnih zaslug. Zdi se mi kakor močan vrec pod zeleno goro, izpod katere vre neprestano v močnem curku sveža čista voda, ki plodi in napaja peščene trate. Vsak mesec se odpro parkrat zalivnice te odlične slovenske tiskarne, in razlije se preko slovenskih dežel nova ploha slovstvenih del, krasnih po svoji vsebini in opremi. Petero je perijodično izhajajočih knjižnic.“ (Tu omenja „Slov. knjižnico“, „Knjižnico za mladino“, „Salonsko knjižnico“, „Svetovno knjižnico“, „Venec slov. povestij“ z vsebino doslej izšlih zvezkov.)

Dalje pravi: „Iz tega pregleda je razvidno, koliko del je izšlo v „Goriški tiskarni“ Andreja Gabrščka, ki pa je poleg omenjenih knjižnic izdala tudi že desetero večjih in manjših samostojnih, izvirnih in prevedenih leposlovnih in znanstvenih del. Med temi sta nedvomno najvažnejši: „Ročni rusko-slovenski slovar in slovnica“ in „Slovensko-ruski slovar“. Oba je spisal naš rojak profesor M. M. Hostnik v Rilsku na Ruskem.

V kratkem izidejo ali pa so že v delu poleg navedenih del še sledeče knjige „Goriške tiskarne“: „Sad greha“, izvirna drama, spisal Eng. Gangl — „Spisi Zofke Kvedrove“ I. — Dve drami Silvija Pellica — Izbrani spisi modernega italijanskega pisatelja Foggazzara in še nekaj drugih dramatičnih in leposlovnih spisov.

„Goriška tiskarna“ A. Gabrščka vrši torej resnično uprav vzorno svojo kulturno misijo, zato pa je dolžnost narodnega občinstva, da vrlo podjetje tudi gmotno podpira.

Založnik in tiskar ne izdaja knjig zase in za svoje shrambe, brez izdatne podpore pa mora zamreti podjetnost tudi najidealnejšemu izdajatelju. A. Gabršček ima danes v svoji zalogi knjig še za nad 30.000 K, naročniki pa le — kapljajo! Žalostno in skoraj sramotno dejstvo je, da mora založnik vedno in vedno ponavljati tozbe, ker Slovenci še doslej niso izprevideli, kako veličanska nesreča bi bila za naše slovstvo in za našo kulturo, ako bi bil A. Gabršček vsled nebriznosti naroda prisiljen, izdajanje svojih knjižnic ustaviti! Zatorej pa naj bi odbori vseh čitalnic in bralnih društev ter različnih knjižnic vsako leto postavljali v svoje proračune neko svoto tudi za nabavo knjig iz „Goriške tiskarne“. Le tako se more vzdržati podjetje, ki je za napredek in procvit največjega pomena, in kjer morejo domači pisatelji spravljati svoja dela najlažje in najuspešneje v denar! (Konec pride.)

Foulardovo svilo od 65 kr. do gld. 3-65

meter na bluze in obleke; ravno tako črne, bele in barvane „Hennebergove svile“ od 65 kr. do fl. 14-65 meter. Vsakemu franko in carine prosto na dom. Vzorci z obratno pošto. — Pismena naročila naj se frankirajo v Švico s 25 vin.

G. Henneberg, tovarnar svile
(2) (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter objavlja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Rihard Brass

Gorica
zaloga vin in špirita na debelo.
Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom
razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatnine
Most (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
veržica fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče prizvalnih
pisem. — Ilustrovan cenik zastoji!

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček je izdala ravno kar:

„Salonska knjižnica“ III.

Zbrala in uredila

Ivan Vesel in Anton Aškerc

Ruska antologija
v slovenskih
prevodih

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

Cena po pošti K 3-20

Venec

slovanskih povestij

Prevodi

in raznih slovanskih jezikov

IV.

V GORICI 1901

Tiskala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

Cena po pošti K 1-30

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno
prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semenjski ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna zadruga“

Veliko zalogo
šivalnih strojev, dvokeles in slamoreznic

raznih sistemov prve angleške tovarne „Helical“

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

ulica Municipio št. 1

mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16

kjer je bila prej prodajalnica.

V zalogi imamo nad
100 šivalnih strojev vsake
vrste na razpolgo,
kakor za šivilje, krojače,
čevljarje in sedlarje, tudi
za umetno vezenje (Stickeri).

Cene koles so v gotovini od 80 gld. naprej.

Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!

Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udan

SAUNIG & DEKLEVA.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Ustanovljena
1891.

Odlikovana
1. 1894.

Odlikovana tovarna vsakovrstnega

POHIŠTVA

Ivan Doljak v Solkanu

pri Gorici

V lastni hiši. ————— Lastne žage.

Zaloga vsakovrstnega pohištva,

kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do
najfinejšega sloga; vsakovrstnih slik, zreal, okvirjev in stolic, kakor
tudi vseh tapetarskih izdelkov.

**Zaloga vsakovrstnih desk mehkega in trdega lesa; velika zbirka
obkladkov (remeša) in strgarskih izdelkov,**
kakor tudi vseh k mizarski, strgarski in tape-
tarski stroki spadajočih potrebščin. — Blago se
razpošilja na vse kraje prosto postaja Gorica.

Jamči se za točno in solidno postrežbo.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo štv. 5. Podružnica konec Raštelja štv. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7, v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega
štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene plo-
ščevine, orodja za razne obrti in pohištva, štedilna ognjišča,
peč, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse
naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. **Mussbaum-a**
v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega **Acalon** in **Brescian-jekla.**

Zaloga **Portland** in **Roman-Cementa**, kmetijskih strojev iz
prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.